

še v družih slovanskih narečjih bolj pogostno kot v sedanji slovensčini. V govorjenji se je sploh le v nekterih besedah ohranilo, p.: *prodati*, *prodajati*, *pro* - sprostreti, sprostirati, *prodaj*, *prodaja*, *prostor*; vendar se celó v teh večidel sliši *predati*, *prestor*, da si bi radi eni rabili *predati* v pomenu *übergeben* (po domače: čez dati t. j. hišo, posestvo!), *prodáti verkaufen*, *pródati* ali *prodájati feil bieten*. Kakor pri se tudi *pro* po dolenjih stranah slovenstva bolj pogostoma sliši kot po gorenjih: *prorok*, *prognati*, *prognanstvo*, *prokleti*, *projezditi* namesti bolj navadnega *prerok*, *prekleti*, *prejezditi*.

U. Prav bi bilo morebiti, da bi se po okoliscinah, po različnosti knjig in pisem rabilo zdaj to zdaj to, kakor se piše za proste ali za bistre: *pro* in *pre*, *pra* in *pre*, *pri* in *per*!

P a š n i k.

Dober svét mladim učiteljem. Večkrat tožijo ljudje mladega učitelja, da je z otroci preojster, da vedno nad njimi vpije, se huduje, jezi in jih še celó uhá, lasa, tepe i. t. d. Od kod vendar izvira taka ojstrost do otrok? Saj se je mladi učitelj ravnokar v pripravnici učil, da naj z otroci, kolikor le more, ljubeznjivo ravná, da naj bo z njimi, kakor ljubi oče, blagi prijatelj i. t. d. Ljubi mladi učitelj, varuj se, da ne boš zašel na tako krivo pot, ki pelje do nezadovoljnosti s tvojim stanom in k tvoji in k nesreči malih, ki so ti izročeni. Svetujem ti tedaj, da

1. skerbi za svoje zdravje, ker le zdrav človek je vesel in dela veselo.

2. Varuj, da se ti v serce ne ukradejo kake hude strasti, prenapete domišljije in vse, kar ti zavreva mlado kri.

3. Bodi zmeren pri vseh rečeh, in nikar ne hrepeni in ne hodi za prepovedanim sadom, ker to ti serce unemiri in glavo za delo popači.

4. Ogibaj se černih in prepirljivih ljudi, da njih bolezni ne naležeš.

5. Beri take spise, ki so primerni tvojemu stanu, in ne pobiraj zeliš in cvetic, ki jih ne poznaš, in ki so za te strupene.

6. Ne posnemaj ponočnih tičev, ki le temó ljubijo, po dnevu pa se čemrni po kotih potikajo.

7. Pomisli včasi, kakšen si, — kakšen pa bi mogel biti, in zakermi bolj hitro na pravo stezo, da te kaki hudobni roparji ne dobé, in ti ne poberejo tvojih naj imenitnejših in naj bolj-
ših zakladov — tvojega dobrega imena in mirnega serca.

Šolska roba.

Otroci berejo od staršev. Učitelj naj potem nadaljuje:

Oče in mati so starši. Oni živé, oblačijo in varujejo otroke, jih učé moliti, jih vadije, da so dobri, in odvrčajo, da niso hudobni, ker hudobni otroci so potem hudobni ljudje, katerih nihče in tudi Bog nima rad. Starši pošiljajo otroke v cerkev in šolo, da se še kaj več naučé, kakor bi se sicer domá naučili. Zraven pa starši tudi skerbé za njih prihodnost; jim prihranjujejo premoženje, jih dajo, da se učé rokodelstva ali kaj drugega, jim v vseh rečeh svetovajo in pomagajo, kjer in kolikor morejo, in molijo za nje. Dobri otroci so jim za to hvaležni, jih radi vbogajo, in jim delajo veliko veselja.

Otroci morajo starše spoštovati, jih nikoli ne žaliti in jim vse dobro storiti, kolikor jim le morejo.

Učiteljeva sreča in nadloga.

(Konec.)

Da bi pa učitelj v taki fari vendar bolj srečno in veselo živeti mogel, naj skuša naj pred si ljubezin učencev pridobiti. Z ljubeznijo učencev si pridobi vedno bolj in bolj tudi ljubezin farmanov. Naj se poprime v takih zadevah vsake prilike v šoli, v cerkvi in tudi drugod, s katero bi si kolikor toliko mogel pridobiti ljubezin staršev in sploh srenjčanov. Le, ako srenjčani učitelja ljubijo, so mu vedno bolj vdani, ga zmiraj bolj spoštujejo, njegove zasluge vedno bolj spoznavajo, mu jih bolje plačujejo ne le z denarji, temuč tudi z hvaležnostjo, ter vedno bolj spoznavajo, da je učitelj njih dobrotnik, ne pa posiljenec, kakor so pri začetku nove šole mislili.

Oj, Bog uslišaj milo zdihovanje nekterih učiteljev, da bi skoraj prišel tisti preblazni dan, da bi namreč učitelj svoje denarne dohodke dobival pri gosposki, pri davkih; potem se bo tudi marsiktera bolna in hirajoča šola opomogla. *) Matija.

*) Taka modra naprava se nahaja že večidel pri vseh bolj-ših šolah; kjer pa je še ni, upamo, da bo tudi kmali boljše, ker naši prvi šolski predniki si vse prizadevajo, da celijo rane, ki so še tó pa tam pri šolstvu.